

Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma

2026-2035

Sisällys

Johdanto	3
Suunnitelman taustaa ja tehtävät	5
Suunnitelmatyön toteutus	6
Suunnitelman laatimisessa käytetyt aineistot ja tietolähteet	6
Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset.....	8
Liikkumisen ja urheilun olosuhteiden nykytila Joensuussa.....	13
Käyttäjien tyytyväisyys liikuntapaikkoihin ja -olosuhteisiin	15
Suunnitelmasta käytäntöön	21
Valmistelu, päätöksenteko ja seuranta.....	21
Olosuhteiden kehittämiseen vaikuttavat tekijät	24
Olosuhteiden kehittämisen painopisteet	25
Seuranta ja mittarit	27
Yhteenveto	29
Liitteet.....	31
Lähdeluettelo	31

1 Johdanto

Olosuhteet ovat liikuntakulttuurin kivijalka. Toimivat olosuhteet ovat kaiken liikkumisen, liikunnan sekä urheilun perusedellytys. Näiden edellytysten luominen ja ylläpito on kunnan lakisääteinen tehtävä.

Liikuntalain tavoitteena edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä liikunnan avulla, ja liikuntalain mukaan kuntien tehtävänä on muun muassa luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, organisoimalla itse liikuntapalveluja sekä tukemalla kansalaistoimintaa, eli urheiluseuroja. Suomessa on tämän vuoden tilastotiedon mukaan noin 47 000 liikuntapaikkaa, joista kuntien omistamia on noin 70 % (LIPAS).

Liikuntalaissa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtia ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat, turvallinen toimintaympäristö sekä ympäristön kunnioittaminen. Nämä toimivat peruspilareina myös liikuntaolosuhteiden rakentamiselle ja kunnossapidolle.

Liikuntalain lisäksi liikuntaolosuhteiden kehittämiseen vaikuttavat myös muu lainsäädäntö, kuten ilmastolaki ja rakentamislaki, sekä kansallinen strategiatyö, esimerkiksi luonnon virkistyskäytön strategia.

Muuttuvat liikkumisen ja liikunnan olosuhdetarpeet edellyttävät kunnissa pitkäjänteistä, strategista, avointa ja poikkihallinnollista kehittämistä, jossa kuntalaiset osallistuvat suunnitteluun laajasti ja avoimesti. Yleistäen, mitä enemmän on kyse ulkoilun ja arjen liikkumisen olosuhteista, sitä enemmän on merkitystä kunnan liikuntapalvelujen lisäksi muiden hallinnonalojen toimenpiteillä. (Askelmerkit olosuhdeloikkaan)

Tämä liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma korvaa vuonna 2019 hyväksytyn (KV 25.02.2019 § 22) liikuntapaikkasuunnitelman. Päivitetyssä suunnitelmassa liikkumisen olosuhteiden kehittäminen ymmärretään entistä laajemmin osaksi kuntalaisten arjen elinympäristön ja hyvinvoinnin

sekä kunnan vetovoimaisuuden edistämistyötä. Suunnitelmassa olosuhteita kuvataan liikunnan ja liikkumisen mahdollistajina sekä urheilumenestyksen edistäjänä.

Käsitteet

Tämän olosuhdesuunnitelman keskeisimmät käsitteet ovat liikunta, huippu-urheilu ja erilaiset liikkumisen olosuhteisiin liittyvät käsitteet.

Liikunta tarkoittaa kaikkea omatoimista ja järjestettyä liikunta- ja urheilutoimintaa paitsi huippu-urheilua. (Liikuntalaki)

Huippu-urheilu on kansallisesti merkittävää sekä kansainväliseen menestykseen tähtäävää tavoitteellista urheilutoimintaa. Huippu-urheilua edistetään tukemalla urheilijoiden valmentautumista sekä kehittämällä valmennusosaamista, kaksoisurapolkuja, huippu-urheilun koordinaatiota, huippu-urheilun tutkimus- ja innovaatiotoimintaa, huippu-urheilun rahoitusta ja kilpailu- ja harjoitteluolosuhteita sekä tukemalla kansainvälisten urheilutapahtumien järjestämistä. (Liikuntalaki)

Terveyttä ja hyvinvointia edistävällä liikunnalla ja liikkumisella tarkoitetaan elämänsä eri vaiheissa tapahtuvaa kaikkea fyysistä aktiivisuutta, jonka tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitäminen ja parantaminen ja jota edistetään kehittämällä alan toimintaa, koordinaatiota ja rahoitusta. (Liikuntalaki)

Liikuntaolosuhteilla tarkoitetaan kaikkia fyysisiä ympäristöjä ja rakenteita, jotka mahdollistavat tai tukevat liikkumista ja fyysistä aktiivisuutta. Ne voivat olla sisä- tai ulkotiloja, ja ne palvelevat sekä omaehtoista että ohjattua liikuntaa. (OKM:n Liikuntaraportti) Tässä asiakirjassa käytetään myös käsitettä liikkumisolosuhte, jolla tarkoitetaan kuntalaisten elinympäristön monia mahdollisuuksia liikkumiseen.

Urheiluolosuhteet ovat liikuntaolosuhteita, jotka on suunniteltu erityisesti kilpa- ja huippu-urheilun tai tavoitteellisen harrastamisen tarpeisiin. Ne täyttävät usein lajikohtaiset vaatimukset ja mahdollistavat valmennuksen, kilpailutoiminnan ja yleisöpalvelut. (Valtion liikuntaneuvosto) Suunnitelmassa liikuntaolosuhde-käsitettä käytetään yleisterminä, joka pitää sisällään erilaiset liikkumisen, liikunnan, urheilun sekä huippu-urheilun toteutuspaikat ja -ympäristöt.

2 Suunnitelman taustaa ja tehtävät

Joensuun kehittämistä ohjaavat erilaiset ohjelmat ja suunnitelmat, jotka pohjautuvat kaupungin strategiaan. **Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelman** tehtävänä on ohjata pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti Joensuun liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämistä. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden lisääminen ja joensuulaisen kilpa- ja huippu-urheilun menestysedellytysten parantaminen. Suunnitelma on osa Liikkuva Joensuu -verkoston toimijoiden laajempaa yhteistä kehittämistyötä.

Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma on laadittu vuosille 2026–2035. Olosuhdesuunnitelmaa laatiessa on huomioitu myös muut kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävät Joensuun kaupungin tavoiteasiakirjat, jotka sisältävät liikkumisolosuhteiden kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Laadittua olosuhdesuunnitelmaa tarkastellaan vuosittain ja tarvittaessa päivitetään vastaamaan nykytilannetta ja tulevaisuuden tarpeita.

Suunnitelman työstämiseen ovat osallistuneet kaupungin eri toimialojen lisäksi mm. liikunta- ja urheiluseurat. Evästystä on saatu myös vaikuttamistoimielimiltä (nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto) sekä lautakunnilta (kulttuuri- ja liikuntalautakunta, kaupunkirakennelautakunta sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta). Kuntalaisten ääni kuuluu suunnitelmassa lukuisten kyselyjen ja osallistavien tapaamisten kautta.

Olosuhdesuunnitelma on tarkoitettu ensisijaisesti kaupungin päättävissä asemassa oleville, olosuhteiden kehittämisestä vastaaville valmistelijoille sekä kuntalaisille. Päättäjille suunnitelma tarjoaa selkeän ja kattavan pohjan päätöksenteolle, jotta liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittäminen voidaan toteuttaa strategisesti ja tehokkaasti. Valmistelijoille asiakirja toimii käytännön työkaluna, joka ohjaa hankkeiden suunnittelua ja toteutusta kaupungin linjausten mukaisesti. Kuntalaisille suunnitelma antaa tietoa kehittämistä ohjaavista painotuksista, päätöksenteon perusteista sekä osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista oman elinympäristönsä kehittämiseen.

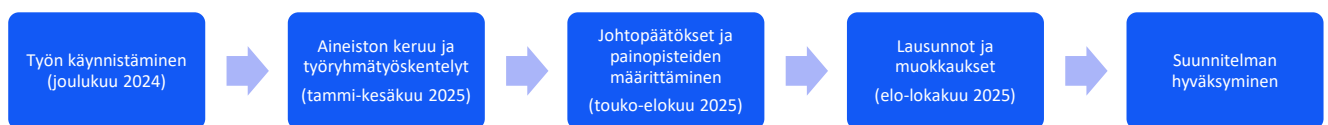
Tavoitteena on toimiva ja monipuolisen liikkumisen mahdollistava olosuhteiden verkosto, joka toteutetaan kuntalaisia kuunnellen ja eri toimialojen ja toimijoiden yhteistyönä.

2.1 Suunnitelmatyön toteutus

Liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma on osa Liikkuva Joensuu -toimijoiden laajempaa kehittämistyötä. Liikkuva Joensuu -kehittämistyön koordinointi oli yksi liikuntapalvelujen vuoden 2025 toiminnallisista tavoitteista. Työtä koordinoi Liikkuva Joensuu -ohjausryhmä, joka koostuu kaupungin liikuntapalvelujen, Joensuun seudun kansalaisopiston, Itä-Suomen Liikuntaopiston sekä Pohjois-Karjalan Liikunnan edustajista.

Olosuhteiden eli tämän liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelman osalta ohjausryhmänä toimi kaupungin liikuntapaikkatyöryhmä, joka koostuu liikuntapalvelujen, kaupunkiympäristöpalvelujen, tilakeskuksen sekä konsernihallinnon edustajista. Kaupunginjohtajan viranomaispäätöksellä nimetyn liikuntapaikkatyöryhmän vastuulla on seurata, miten olosuhteiden kehittämiseksi asetetut painopisteet toteutuvat käytännössä.

Kehittämissuunnitelman valmistelu aloitettiin loppuvuonna 2024 nimeämällä työlle koordinoinnista, valmistelusta ja työn ohjauksesta vastaavat tahot sekä sopimalla työn etenemisestä (kuva 1). Liikuntapaikkatyöryhmässä olosuhdesuunnitelmaa käsiteltiin yhteensä neljä kertaa.

Kuva 1. Olosuhdesuunnitelmatyön eteneminen

2.2 Suunnitelman laatimisessa käytetyt aineistot ja tietolähteet

Kevään ja kesän 2025 aikana koottiin ja analysoitiin tausta-aineistoa lukuisista lähteistä. Tavoitteena oli varmistaa kattava ja monipuolinen tietopohja, jotta eri kohderyhmien tarpeet ja näkemykset saatiin

varmistettua. Tausta-aineiston keräämisen yhteydessä hyödynnettiin mm. kyselytutkimuksia ja muita relevantteja tietolähteitä sekä itse toteutettujen kyselyjen aineistoja. Eri kohderyhmiä osallistettiin lisäksi tapaamisissa, kuten pitäjien asukasilloissa ja urheiluseurojen tapaamisissa.

Tietolähteiden valinnassa kiinnitettiin huomiota siihen, että niistä saadaan mahdollisimman kattavasti ja monipuolisesti tietoa liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämisen tueksi. Tiedonkeruun avulla kartoitettiin nykyisiä olosuhteita ja tunnistettiin kohteita, joita kehittämällä edistetään joensuulaisten liikunta-aktiivisuutta ja kilpaurheilutoimintaa.

Suunnitelman teossa käytetyt keskeiset lähteet ja aineistot on koottu asiakirjan lopussa olevaan lähdeluetteloon.

2.3 Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset

Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset ja tulevaisuuden kehityssuunnat vaikuttavat merkittävästi myös liikunnan ja urheilun olosuhteisiin sekä niiden kehittämiseen. Näiden tekijöiden tunnistaminen yhdessä eri lähteistä kerätyn tiedon kanssa auttavat ennakoimaan, millaisia tarpeita ja haasteita liikunnan ja urheilun olosuhteisiin ja palvelutuotantoon liittyy. Yhteiskunnalliset muutostekijät avaavat myös mahdollisuuksia kehittää olosuhteita entistä kestävämmiksi, saavutettavammiksi ja monikäyttöisemmiksi.

Suunnittelussa korostuvat:

- **Resurssiviisaus ja priorisointi:** Tilojen yhteiskäyttö ja korjausvelan hallinta.
- **Monikäyttöisyys ja ketteruus:** Eri käyttäjäryhmien ja lajien mukaan mukautuvat tilat ja alueet.
- **Luontoliikunnan ja arkiliikkumisen tukeminen:** Reitistöt, esteettömyys ja pyöräilyn mahdollistaminen.
- **Digitaalisuus ja teknologia:** Älykkäät varausjärjestelmät ja mittaaminen.
- **Sosiaalinen saavutettavuus:** Liikkumaan aktivoivat olosuhteet, jotka palvelevat eri-ikäisiä, eri taustaisia ja eri tavoin liikkuvia kuntalaisia.

Kuntien taloudellista kantokykyä haastavat väestön ikääntyminen ja kaupungistuminen sekä syntyvyyden lasku. Liikunnan ja urheilun rooli korostuu ennaltaehkäisevän terveyden ja toisaalta yhteisöllisyyden edistäjänä. Liikuntapalvelujen saavutettavuuden ja monipuolisuuden kehittäminen luo mahdollisuuksia kaikenikäisten hyvinvoinnille ja tukee aktiivista elämäntapaa kuntalaisille. Lähiliikuntaolosuhteiden merkitys korostuu kuntalaisten liikkumaan aktivoimisessa.

Digitalisaatio ja teknologian kehitys muokkaavat kuntien toimintaympäristöä. Erilaiset tiedolla johtamisen ratkaisut tarjoavat mahdollisuuksia niin väestön fyysisen aktiivisuuden tukemiseen kuin liikuntapalvelujen saavutettavuuden parantamiseen. Liikuntaolosuhteiden ja -palveluiden käytön seurannan automatisointi mahdollistaa ajantasaisen, objektiivisen ja kattavan tiedon keräämisen päätöksenteon tueksi. Tiedolla johtaminen auttaa kohdentamaan resursseja, kehittämään palveluita

kuntalaisten tarpeiden mukaisesti sekä seuraamaan toiminnan vaikuttavuutta ja edistämään jatkuvaa parantamista.

Kunnissa tehdään kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden säännöllistä seurantaan pääasiassa vuorovaraustai kulkukorttipohjaisten liikuntapaikkojen käyntitiedoilla, liikuntapaikkojen kassajärjestelmillä, lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä mittaavilla testeillä (Move! -testit) sekä erilaisilla asukaskyselyillä. Liikuntapaikkojen käyntitietojen automatisoitu hyödyntäminen edellyttää reaaliaikaisesti toimivia teknologioita ja tietojärjestelmiä.

Monikulttuuristuminen ja kansainvälistyminen muokkaavat kuntien väestörakennetta. Uudet kulttuurit, arvot ja toimintatavat rikastavat liikunta- ja urheilutoimintaa, mutta tuovat mukanaan myös tarpeen ymmärtää erilaisia liikuntakulttuureja ja tarjota monipuolisia, kulttuurisesti sensitiivisiä liikuntamahdollisuuksia. Kuntien liikuntaolosuhteiden kehittämisessä tarvitaan avoimuutta ja joustavuutta, jotta kaikilla kuntalaisilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ja hyötyä liikunnasta taustasta, kielestä tai kulttuurista riippumatta.

Ilmastomuutos ja luontokato haastavat liikkumisolosuhteiden suunnittelua ja ylläpitoa. Muuttuvat sääolot ja lämpenevät talvet vaikeuttavat talvilajien ylläpitoa ja haastavat kuntia suunnittelemaan erilaisia talvella liikkumisen olosuhteita. Vaihtoehtoisesti vanhoja olosuhteita voi hyödyntää uudella tavalla, esimerkiksi hiihtolatuja voidaan ylläpitää kävely- tai pyöräilyreitteinä vähälumisina tai lumettomina aikoina. Vastaavasti mahdolliset lisääntyvät helleaallot asettavat esimerkiksi leikkipaikkojen ja kävelyreittien varrelle jätetyt tai sinne suunnitellut puut ja muut varjopaikat entistä merkityksellisempään rooliin.

Liikkumattomuuden haasteet ja väestön fyysinen aktiivisuus

UKK-instituutin väestötutkimuksiin pohjautuvan Liikuntaraportin mukaan suomalaisten liikkuminen vähenee koko kouluiän, tasoittuu työiässä ja vähenee edelleen eläkeiässä. Paikallaanolon osuus on kaikissa tutkituissa ikäryhmissä suurta ja valveillaoloajasta vietetään suurin osa paikallaan istuen tai makoillen. (Liikuntaraportti)

Reipasta tai rasittavaa liikkumista kertyi työikäisille aikuisille alle tunti päivässä, nuoremmille tutkituille enemmän kuin vanhemmille. Ikäihmisille reipasta tai rasittavaa liikkumista kertyi enää hieman yli puoli tuntia päivässä. Askeleita kertyi työikäisille keskimäärin 7 247 ja ikäihmisille 4 365 päivässä.

(Liikuntaraportti)

Suomalaisten arkiaktiivisuus on vähentynyt, joten kokonaisuudessaan fyysisen aktiivisuuden määrä on laskenut kaikissa väestöryhmissä. Terveytensä kannalta riittävästi liikkuu noin kolmasosa lapsista ja nuorista, neljännes aikuisista sekä pieni osa ikääntyneistä. Erilaisia toimintarajoitteita kokevat ihmiset liikkuvat ja harrastavat liikuntaa yleisesti muuta väestöä vähemmän. (Liikuntaraportti)

UKK-instituutin suositukset aikuisten (18–64 -vuotiaiden) liikkumisen määrästä ovat

- reipasta liikuntaa ainakin 2 tuntia 30 minuuttia tai
- rasittavaa liikuntaa ainakin 1 tunti 15 minuuttia ja
- lihaskuntoa ja liikehallintaa ainakin 2 kertaa viikossa

Liikkumisen suosituksissa huomioidaan myös kevyt liikuskelu, paikallaanolon tauottaminen ja riittävä uni. (UKK-instituutti)

Keväällä 2025 toteutetun maakunnallisen liikunta-aktiivisuuskyselyn mukaan joensuulaisista vastaajista 60 prosentille kertyy kevyttä liikuskelua päivittäin, ja lihaskuntoa sekä liikehallintaa harjoittelee säännöllisesti 58 prosenttia vastaajista. Reippaan ja rasittavan liikunnan suosituksiin ylittää Joensuussa noin kolmannes vastaajista (32 % työikäisistä ja 33 % yli 64-vuotiaista), kun koko maassa vastaavat luvut ovat 44 % ja 35 % (Terve Suomi -tutkimus 2024).

Suomalaisen yhteiskunnan haasteet liikkumattomuuden takia ovat kiistattomat. Liikkumattomuus ja paikallaanolo lisäävät riskiä useille kansansairauksille ja heikentävät työikäisen väestön työn tuottavuutta. Liikkumattomuuden aiheuttamat suorat terveydenhuollon kustannukset ja tuottavuuskustannukset ovat vuosittain yli kolme miljardia euroa (UKK-instituutti). Joensuussa liikunta-

aktiivisuutta haastaa erityisesti väestön ikääntyminen, mikä lisää tarvetta suunnitella ja toteuttaa liikuntaolosuhteita, jotka tukevat kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia.

2.3.1 Liikkumisen tavat ohjaavat olosuhdesuunnittelua

Työikäisten ja sitä vanhempien suomalaisten mieluisin liikuntamuoto oli opetus- ja kulttuuriministeriön Liikuntaraportin mukaan kävely. Työikäisissä seuraavaksi yleisin tapa liikkua oli kuntosaliharjoittelu ja miehillä erilaiset pallopelit, juoksu tai hölkkä, pyöräily ja hiihto ja naisilla vastaavasti juoksu tai hölkkä, sauvakävely, pyöräily ja ryhmäliikunta. Iäkkäämmät ilmoittivat liikkuvansa eniten piha- ja puutarhatöitä tehden sekä arkiliikkuen, ja varsinaisista liikuntalajeista kävelyn jälkeen seuraavaksi suosituimpia olivat

miehillä sauvakävely ja pyöräily ja naisilla hiihto ja pyöräily. Tavallisia liikuntalajeja olivat myös uinti tai vesijuoksu ja kotijumppa. (Liikuntaraportti)

Joensuussa liikuntaa harrastetaan pääasiassa omatoimisesti joko yksin tai perheen ja ystävien kanssa. Suosituimpia liikuntamuotoja ovat kävely, pyöräily, vesiliikunta, voimaharjoittelu, hiihto ja luontoliikunta.

Liikkumisen tavat ja eri lajien suosio ohjaavat liikuntaolosuhteiden rakentamista sekä elinympäristöjen suunnittelua. Myös luonto ja ulkoilualueet tukevat monipuolista liikkumista.

2.3.2 Kilpa- ja huippu-urheilun olosuhteet osana kokonaisuutta

Liikunnan ja urheilun olosuhteet ovat suurelta osin yhteisiä kaikille käyttäjäryhmille, samat kentät, hallit ja reitit palvelevat niin harrastelijoita, perheitä kuin kilpaurheilijoita. Siksi investoinnit kilpaurheiluun hyödyttävät koko kuntaväestöä ja parantavat kaikkien arkea.

Olosuhteiden kehittämisessä on tärkeää huomioida myös seurat, yhdistykset, yritykset ja yksityiset toimijat, jotka täydentävät kunnan palveluita ja rikastuttavat liikuntakulttuuria. Yhteistyötä edistetään kaavoituksen, tilaratkaisujen ja yhteistyömallien avulla. Tavoitteena on luoda ympäristöjä, joissa kunta, kolmas ja neljäs sektori sekä yksityiset toimijat voivat yhdessä edistää kilpaurheilun menestystä ja lisätä kuntalaisten liikkumista. Vuoropuhelua vahvistetaan mm. hankeyhteistyöllä ja rahoitusosaamisella.

Liikuntalain mukaan kunnan tehtävänä on luoda edellytyksiä liikunnalle paikallistasolla: rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja, järjestää palveluita ja tukea urheiluseuroja. Hyvin suunnitellut ja toteutetut liikuntapaikat tukevat monipuolista liikuntakulttuuria, mahdollistavat urheilutapahtumia ja vahvistavat kunnan elinvoimaisuutta. Ne ovat investointi koko kunnan hyvinvointiin ja tulevaisuuteen. Laadukkaat olosuhteet tukevat sekä kilpaurheilua että harrasteliikuntaa. Turvalliset ja toimivat ympäristöt edistävät urheilijoiden kehitystä ja innostavat uusia harrastajia mukaan.

Huippu-urheilun instituutti KIHUn selvityksen mukaan kunnat tukevat liikuntaa ja urheilua suorilla raha-avustuksilla ja erilaisilla välillisillä tukimuodoilla. Liikunta- ja urheilupaikkojen rakentaminen ja ylläpito mahdollistavat paikallisen harrastus- ja kilpailutoiminnan sujuvuuden. Lisäksi kunnat subventoivat olosuhteiden käyttöä, jolloin käyttömaksut jäävät alle todellisten kustannusten. Muita kunnan tukimuotoja liikunnalle ja urheilulle ovat mm. urheiluseurojen ja muiden organisaatioiden avustaminen, urheilijoiden ja valmentajien tukeminen sekä urheilutapahtumien tukeminen. (KIHU 2024)

3 Liikkumisen ja urheilun olosuhteiden nykytila Joensuussa

Joensuussa on satoja sisällä ja ulkona liikkumisen mahdollistavia olosuhteita. Osa liikuntapaikoista edellyttää etukäteen vuoron varaamista tai pääsylipun ostamista. Valtaosa on kuntalaisten vapaassa käytössä.

Taulukkoon 1 on koottu Joensuun liikkumisen ja urheilun olosuhteet (tilanne syksyllä 2025). Yhteenvedoon mukaan lasketut paikat ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta Joensuun kaupungin omistuksessa ja ylläpidossa. Kaupungin paikkojen lisäksi luvut sisältävät esimerkiksi yliopiston harjoittelukoulujen ja ammattiopiston pihat sekä urheiluseurojen perustamien yhtiöiden omistuksessa olevan jalkapallohallin sekä tennis- ja golfhallin. Myös Joensuun keskusta-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitseva Pilkon golfkenttä on sisällytetty yhteenvedon kentät ja ulkoliikunta-alueet -kohtaan. Vastaavasti esimerkiksi yksityiset kunto- ja tanssisalit eivät ole mukana listauksessa. Yhteenvedon sisältämät liikuntapaikat ja alueet on listattu liitteeseen 1.

Taulukossa olosuhteet on jaettu sisäliikuntapaikkoihin, kenttiin ja ulkoliikunta-alueisiin, reitteihin ja latuihin, uimarantoihin, ulkoilu- ja tulipaikkoihin sekä pyöräteihin ja jalkakäytäviin. Kyseinen jako ei ole yksiselitteinen. Esimerkiksi koulun pihat ja monitoimialueet voivat muistuttaa läheisesti ulkokuntoilualuetta ja voivat pitää sisällään ulkokoripallokentän, juoksusuoran tai frisbeegolfkoreja.

Taulukossa paikat on luokiteltu myös sen mukaan, kuinka vapaasti ne ovat kuntalaisten käytettävissä. Lähtökohtaisesti sisäliikuntapaikat edellyttävät aina vuoron varaamista ja ulkoliikuntapaikat ovat joko täysin tai varattujen vuorojen ulkopuolella vapaasti käytettävissä. Tämäkään jako ei ole aukoton. Uimahallien käyttö ei edellytä vuoron varaamista, monitoimihalliin (Joensuu Areena) voi mennä myös kertalipulla ja jäähalleissa on yleisövuoroja, jolloin tila on vapaasti kaikkien kuntalaisten käytössä. Taulukko ei siis ole kattava, se sisältää monia kompromisseja ja yleistyksiä, eikä sen pohjalta ole mahdollista tehdä yksityiskohtaisia tulkintoja. Taulukko antaa kuitenkin yleiskuvan Joensuun liikumisolosuhteiden määrästä ja luonteesta sekä siitä, kuinka vapaasti käytettävissä erilaiset olosuhteet tällä hetkellä ovat.

	yhteensä	käyttö edellyttää varattua vuoroa tai kausikorttia	vapaa käyttö varattujen vuorojen ulkopuolella	vapaa käyttö
Sisäliikuntapaikat (kpl)	71			
Uimahallit	2	x		
Monitoimihallit	1	x		
Jäähallit	4	x		
Sisäliikunnakeskukset	1		x	
Urheiluhallit	13	x		
Liikuntasalit	15	x		
Kuntosalit	20	x		
Telinesalit/-paikat, painisalit ja tatamit	10	x		
Muut sisäliikuntatilat	5	x		
Kentät ja ulkoliikunta-alueet (kpl)	376			
Pallokentät	34			x
Tekonurmikentät	6		x	
Nurmikentät	4		x	
Yleisurheilukentät	6		x	
Ulkotenniskentät	22	x		x
Beach volley -kentät	19		x	
Ulkolentopallokentät	3			x
Luistinradat	23			x
Jääkiekkokaukalot	14		x	
Koulun pihat ja monitoimialueet	28			x
Ulkokuntoilualueet	16			x
Päiväkodin pihat ja leikkipaikat	153			x

Kuntoportaati	9			x
Frisbeegolf-radat	11			x
Mobo-suunnistusradat	6			x
Skeitti-/skuuttialueet ja pumptrackit	5			x
Hiihdon harjoittelualueet	7			x
Muut	10			x
Reitit ja ladut (km)	585			
Luontopolut	49			x
Retkeilyreitit	217			x
Valaistut kuntosadat/ladut	67			x
Ladut	170			x
Jääladut	71			x
Talvipolut	11			x
Uimarannat sekä ulkoilu- ja tulipaikat (kpl)	107			
Uimarannat	34			x
Esteettömät reitit ja alueet	10			x
Ulkoilualueet	3			x
Melontareitit	2			x
Tulipaikat	58			x
Pyöräily- ja jalankulkuväylät (km)	352			x

Taulukko 1. Joensuun liikkumisen ja urheilun olosuhteet 2025.

Taulukon 1. olosuhteet sijaitsevat laajasti eri puolella Joensuuta. Kenttiä ja ulkoliikunta-alueita on kaikkein tasaisesti Joensuun eri alueilla. Kyseisistä olosuhteista hieman yli puolet (n. 55 %) sijaitsevat keskusta-alueella ja hieman alle puolet pitäjissä (Eno, Hammaslahti, Kiihtelysvaara ja Tuupovaara). Tässä tarkastelussa ei ole huomioitu päiväkotien ja leikkipaikkojen sijaintia.

Sisäliikuntapaikat keskittyvät enemmän keskusta-alueelle (n. 70 %). Vastaavasti esimerkiksi luontopolkuja ja retkeilyreittejä on jonkin verran enemmän pitäjissä (60 %). Sen sijaan uimarantojen ja tulipaikkojen kohdalla ero on varsin merkittävä pitäjien eduksi. Lähes 80 % kyseisistä kohteista sijaitsee Joensuun pitäjissä.

3.1 Käyttäjien tyytyväisyys liikuntapaikkoihin ja -olosuhteisiin

Joensuun kuntalaiskyselyn (2024) mukaan kaupungin asukkaat arvostavat erityisesti arki- ja ulkoliikunnan mahdollisuuksia, pyöräilyinfrastruktuuria sekä luontoa ja vesistöjä. Kehittämisteemoista

tärkeimmäksi nousi kyselyssä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Liikunnalla on tässä merkittävä rooli, ja yksi kunnan tärkeä tehtävä onkin aktivoida kuntalaisia liikkumaan sekä tarjota hyvin hoidettu ja riittävän kattava olosuhdeverkosto kuntalaisten käyttöön.

Keväällä 2025 tehdyn asukaskyselyn mukaan yli 80 % joensuulaisista ovat erittäin tai jokseenkin tyytyväisiä Joensuun liikuntapaikkoihin. Tyytyväisyys liikuntapaikkoihin on säilynyt hyvällä tasolla edellisestä vastaavasta, vuoden 2021, kyselystä.

Joensuulaiset arvostavat monipuolisia, saavutettavia ja hyvin ylläpidettyjä liikuntapaikkoja, jotka tukevat niin fyysistä kuin henkistä hyvinvointia. Yhteiset ylpeyden aiheet, kuten Mehtimäen alue, luontoliikunnan mahdollisuudet ja pyöräilyväylät, yhdistävät kaupunkilaisia eri ikäryhmistä. Samalla jokaisella ryhmällä on omat erityiset suosikkinsa, jotka vastaavat heidän tarpeisiinsa ja elämäntilanteeseensa.

Mehtimäkeä arvostetaan monipuolisena ja helposti saavutettavana liikuntakeskittymänä, joka tarjoaa tiloja eri lajien harrastamiseen. Laaja tarjonta houkuttelee niin aktiiviliikkuja kuin perheitäkin. Lapsille ja nuorille Mehtimäki tarjoaa mahdollisuuden kokeilla eri lajeja, osallistua ohjattuun toimintaan ja viettää aikaa ystävien kanssa. Kilpa- ja huippu-urheilun näkökulmasta Mehtimäen alue tarjoaa monelle lajille erinomaiset olosuhteet lajiharjoitteluun ja kilpailemiseen. Kyselyyn vastanneiden mielestä Mehtimäen alue täyttää huippu-urheilun olosuhteena niin kansalliset kuin kansainvälisetkin laatukriteerit. Mehtimäki houkuttelee kaupunkilaisia myös nauttimaan kilpaurheilun tunnelmasta katsojana. Alueen monipuoliset kentät ja katsomot luovat hyvät puitteet yhteisöllisyydelle ja omien urheilijasuosikkien seuraamiselle.

Luontoliikunnan mahdollisuuksia suosivat erityisesti aikuisväestö sekä ikääntyneet. Kuhasalo ja Lykynlampi sekä alueen monipuoliset lenkkipolut ovat suosittuja kaikenikäisten keskuudessa. Luonnonympäristö ja mahdollisuus liikkua rauhallisessa maisemassa tuovat hyvinvointia sekä fyysisesti että henkisesti.

Pyöräily- ja jalankulkuväylät ovat kuntalaisille tärkeitä sekä hyötykäytössä että harrastusliikunnassa. Turvalliset ja hyvin ylläpidetyt väylät mahdollistavat ympäristöystävällisen ja terveellisen liikkumisen. Myös uimahallit palvelevat kaikenikäisiä ja vesiliikunnan mahdollisuuksia arvostetaan. Toisaalta juuri uinnin olosuhteisiin liittyy eniten toiveita ja kehitysehdotuksia. Hallit ovat ruuhkaisia, eivätkä riitä täyttämään kuntoilijoiden tai seurojen ratatilan tarvetta.

Joensuun liikuntapaikoista kuntalaiset eivät käytä laajasti esimerkiksi Motonet Areenaa, kaupungin skeittipaikkoja, beach volley -kenttiä tai ulkotenniskenttiä, mutta niiden käyttäjät ovat niihin tyytyväisiä. Esimerkiksi skeittipaikkoihin oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä yli 60 % kyselyyn vastanneista alle 18-vuotiaista. Esteettömiä reittejä käyttää niin ikään pieni, mutta tyytyväinen käyttäjäkunta.

3.1.1 Kuntalaisten näkemys olosuhteiden kehittämisestä

Kuntalaisten yhteinen näkemys kyselyiden mukaan on, että liikuntapaikkojen tulee olla lähellä, helposti saavutettavissa ja turvallisia. Tarve maksuttomille tai edullisille liikuntapaikoille ja -tapahtumille korostuu ja erityisesti nousee esille mahdollisuus liikkua ilman varauksia tai jäsenyyksiä. Esimerkkejä helposti saavutettavista lähipalveluista ovat mm. ulkokuntosalit, kuntoradat, frisbeegolf-radat ja skeittipaikat. Lisäksi toivotaan erilaisia pop-up-liikuntatapahtumia ja maksuttomia salivuoroja lapsille ja nuorille.

Uimahallit mainitaan toistuvasti kaikissa vastaajaryhmissä. Nuoret toivovat enemmän tilaa, työikäiset kaipaavat ruuhkattomuutta ja ikäihmiset esteettömyyttä ja lämpimiä altaita.

Liikkumaan aktivoinnissa on tärkeää tavoittaa ne, jotka liikkuvat vähän tai eivät lainkaan. Kuntalaiset ehdottavat keinoiksi mm. ohjattua toimintaa erityisryhmille, liikuntaneuvontaa, yhteiskuljetuksia ikäihmisille ja liikuntavälineiden lainausta.

Kuntalaisten toiveissa nousee esiin myös tarve huolehtia nykyisten tilojen kunnosta ja ajanmukaisuudesta. Osa liikuntapaikoista on huonossa kunnossa tai vanhentuneita, joten peruskorjauksilla ja kunnossapidolla varmistetaan laadukkaat mahdollisuudet laajemmalle käyttäjäjoukolle sekä edistää alueellista tasapuolisuutta.

Kilpaurheiluun keskittyvät investoinnit, kuten jäähalli, saavat jonkun verran kritiikkiä joensuulaisilta, joilla ei ole huollettavanaan alle 18-vuotiaita lapsia. Lasten ja nuorten vanhemmat näkevät ko. olosuhteet osana lasten harrastuspolkua.

Avoin ja toimiva yhteistyö kaupungin ja seurojen välillä on keskeistä olosuhteiden näkökulmasta. Seurojen osallistaminen suunnitteluun ja päätöksentekoon on seuroille tärkeä mahdollisuus vaikuttaa.

3.1.2 Lähellä olevien olosuhteiden parantaminen

Kaikki ikäryhmät toivovat lisää liikuntamahdollisuuksia omille asuinalueilleen. Nuoret kaipaavat skeittipaikkoja ja pelialueita, työikäiset ulkokuntoiluvälineitä ja valaistuja reittejä ja ikäihmiset turvallisia kävelyreittejä ja penkkejä.

Monipuoliset ja matalan kynnyksen liikuntamahdollisuudet ovat suosittuja ja laajalti toivottuja. Kaikki ryhmät arvostavat mahdollisuuksia liikkua ilman kilpailua tai suuria kustannuksia. Esimerkiksi frisbeegolfradat, ulkokuntosalit ja valaistut kuntoradat ovat kiiteltäviä juuri tästä syystä.

Kaikki ryhmät nostivat esiin myös saavutettavuuden. Nuoret haluavat liikuntapaikkoja koulumatkojen varrelle, työikäiset toivovat hyviä kulkuyhteyksiä ja ikäihmiset esteettömiä sisäänkäyntejä ja turvallisia reittejä.

Ikäryhmien erityistoiveet

Alle 18-vuotiaat toivovat harrastus- ja liikuntapaikkoja lähelle kotia. Heille tärkeää on vapaamuotoinen, ei-kilpailullinen liikkuminen sekä mahdollisuus kokeilla erilaisia lajeja omatoimisesti ja turvallisessa ympäristössä. Nuorten toiveissa korostuu harrastamisen hauskuus, kaverit ja matalan kynnyksen osallistuminen vailla kilpailupaineita.

Nuoret arvostavat lähiliikuntamahdollisuuksia ja toivovat harrastusmahdollisuuksia koulun jälkeen ilman suuria kustannuksia. Heille tärkeätä on liikkua monipuolisesti ja kokeilla useita eri lajeja.

Esimerkiksi monilajiset kerhot saavat joensuulaisille kouluille tehdyssä harrastuskyselyssä suosiota.

- Enemmän lähiliikuntapaikkoja (skeittiparkit, jalkapallokentät, frisbeegolfradat)
- Monipuolisempia ulkoliikuntapaikkoja, erityisesti nuorille suunnattuja
- Toiveita pienemmistä, matalan kynnyksen liikuntapaikoista
- Mahdollisuuksia varusteiden lainaamiseen

18–64-vuotiaiden toiveet jakautuvat laajasti. Aikuisväestö on Joensuussa liikuntapaikkojen aktiivisin ja monipuolisin käyttäjäkunta. He toivovat sekä omatoimisen liikunnan että perheliikunnan mahdollisuuksia. Myös työikäisten hyvinvointi ja saavutettavuus korostuvat.

- Uusi uimahalli on ylivoimaisesti toivotuin kehityskohde: nykyiset hallit ovat ruuhkaisia ja vanhentuneita
- Matalan kynnyksen liikuntapaikat: ulkokuntosalit, kuntoportaat, frisbeegolfradat, valaistut lenkkipolut
- Seuratoiminnan tukeminen: tilavuokrien kohtuullistaminen, harrastamisen kustannusten alentaminen
- Lähiliikuntapaikkojen tasapuolinen kehittäminen myös kaupungin reuna-alueille ja pitäjiin
- Pyöräily- ja jalankulkuväylien turvallisuus, kunnossapito ja laatu

Yli 64-vuotiaille tärkeätä ovat saavutettavuus, turvallisuus ja ohjattu toiminta. He korostavat terveysliikuntaa, turvallisuutta ja saavutettavuutta. He toivovat erityisesti matalan kynnyksen ja ohjattua toimintaa, joka tukee hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta.

- Esteettömyys: paremmat kulkureitit, esteettömät sisäänpääsy, turvalliset ulkoliikuntapaikat
- Ohjatut liikuntaryhmät ja seniorikortit uimahalleihin ja kuntosaleihin
- Lähiliikuntapaikat: erityisesti ulkokuntosalit ja kävelyreitit lähellä kotia
- Uimahallien saavutettavuus, mm. yhteiskuljetuksia liikuntapaikoille toivotaan
- Valaistus ja kunnossapito talvella (esim. liukkauden esto, latujen huolto)

4 Suunnitelmasta käytäntöön

Joensuun kuntalaiskyselyn (2024) tulokset korostavat kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen merkitystä, ja liikunnalla on tässä keskeinen rooli. Kuntalaiset liikkuvat varsinaisten liikuntapaikkojen lisäksi erilaisissa arjen elinympäristöissä, kuten kävely- ja pyöräteillä.

Liikkumisolosuhteiden kehittäminen onkin kunnassa poikkihallinnollinen tehtävä, joka edellyttää eri toimialojen tiivistä yhteistyötä sekä pitkäjänteistä suunnittelua. Olosuhteiden kehittämistarpeet on huomioitava niin kaavoituksessa kuin eri toimialojen vuosittaisissa talousarviotarkasteluissakin. Kaikkien toimialojen yhteinen tehtävä on aktivoida asukkaita liikkumaan sekä ylläpitää kattavaa ja laadukasta liikuntaolosuhdeverkostoa.

Mitä enemmän on kyse ulkoilusta, omatoimisesta liikunnasta ja etenkin arjen liikkumisesta sekä näihin liittyvistä olosuhteista, sitä enemmän on merkitystä muiden hallinnonalojen kuin liikuntahallinnon ratkaisuilla.

Liikuntatoimen lisäksi liikkumisen olosuhteita kehitetään kunnassa vaikuttamalla esimerkiksi asumiseen, luonto- ja viheralueisiin, rantoihin ja vesille pääsyyn, kaavoitukseen ja suunnitteluun, rakentamiseen, tontteihin ja rakennuksiin, ympäristösuojeluun, leikkipuistoihin, kouluihin ja oppilaitoksiin, varhaiskasvatusyksiköihin, liikennesuunnitteluun, kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen sekä karttoihin ja paikkatietojärjestelmiin. (Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja 2023)

4.1 Valmistelu, päätöksenteko ja seuranta

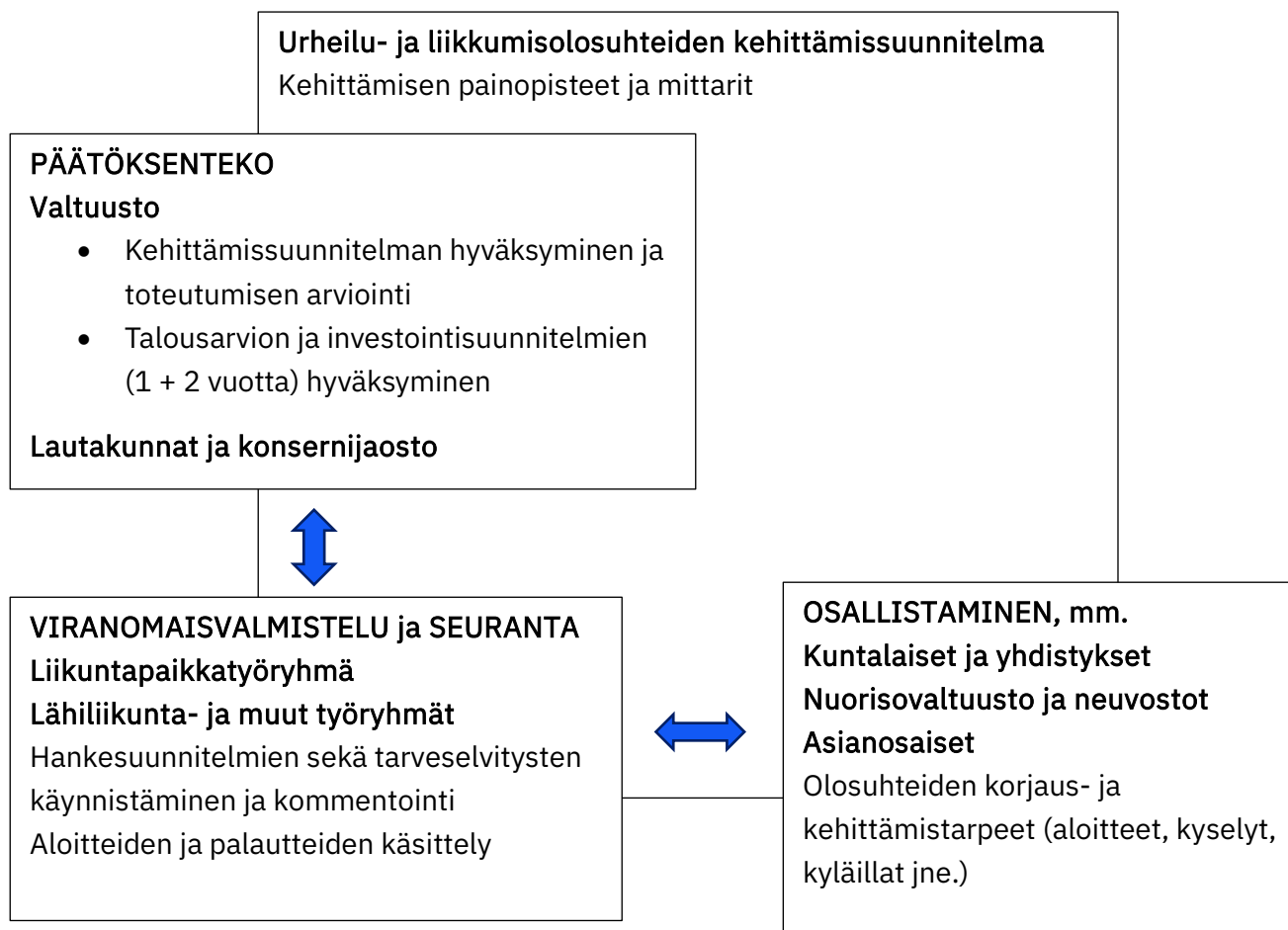
Liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma kattaa useamman vuoden ja on luonteeltaan strateginen. Sen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Suunnitelmaa käytäntöön vievien hankkeiden toteuttamisesta sekä toimintaa ohjaavista toiminnallisista tavoitteista päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä ja voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti.

Urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelman toimeenpanosta vastaa liikuntapaikkatyöryhmä. Kaupunginjohtajan nimittämään liikuntapaikkatyöryhmään kuuluvat liikuntajohtaja, liikuntasuunnittelija, talousjohtaja, kaupungininsinööri, kaupungingeodeetti ja tilakeskuksen johtaja. Liikuntapaikkatyöryhmä valmistelee esitykset talousarvio- ja suunnitelmavuosina toteuttavista investointihankkeista. Lisäksi ryhmä koordinoi kaupungin eri toimialoilla tehtävää liikkumisolosuhteiden kehittämistä.

Liikuntapaikkatyöryhmän työskentelyä avustaa eri toimialojen yhteinen lähiliikuntatyöryhmä sekä erilaiset toimialakohtaiset valmistelevat työryhmät. Kuntalaiset ja muut liikuntatilojen ja -alueiden käyttäjät voivat vaikuttaa olosuhteiden kehittämiseen erilaisten virallisten (mm. aloitteet) ja vapaamuotoisempien palautekanavien kautta. Oleellista on, että eri käyttäjäryhmät tulevat kuulluksi. Tämä varmistetaan käyttämällä erilaisia osallistamisen tapoja. Isoja kohderyhmiä koskevien ja harvemmin toteutettavien avoimien kuulemisten (esim. nuorten harrastekysely ja mahdollinen kuntalaiskysely) hyödynnetään pienempien kohderyhmien tarpeista lähteviä kuulemisen tapoja (esim. yhdistysten tapaamiset). Lisäksi tiettyyn liikuntapaikkaan liittyvän hankevalmistelun yhteydessä kuullaan kulloinkin asianosaisia kuntalaisia ja toimijoita. (Kuva 2).

Kuva 2. Urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämisprosessin vaiheet

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta vastaa omaan vastuualueeseensa kuuluvien toiminta- ja talousarvioon kirjattujen, liikkumisolosuhteiden kehittämiseen liittyvien tavoitteiden hyväksymisestä ja toteutumisen seuraamisesta. Lisäksi ko. lautakunta vastaa olosuhdesuunnitelman painopisteiden toteutumisen seurannasta (ks. luku Seuranta ja mittarit) sekä vuosittain talousarviokäsittelyssä hyväksytyjen investointihankkeiden koonnista.

Kaupunkirakennelautakunta, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta sekä konsernijaosto vastaavat kukin omien vastuualueidensa toiminta- ja talousarvioon kirjattujen,

liikkumisolosuhteiden kehittämiseen liittyvien tavoitteiden hyväksymisestä ja toteutumisen seuraamisesta.

Liikkumisolosuhteiden kehittämisessä kyse on koko kunnan monitahoisesta tehtävästä, joka heijastuu moniin eri suunnitelmiin, ja jota liikuntapalvelut koordinoi.

4.2 Olosuhteiden kehittämiseen vaikuttavat tekijät

Urheilun ja liikkumisen olosuhteiden kehittämisen taustalla vaikuttaa kaupungin strategia, jonka ohjaamana olosuhdeverkostoa korjataan, karsitaan ja täydennetään. Esimerkiksi uimahallin tai muiden suurten hallien ja kokonaisuuksien rakentaminen edellyttää monien vuosien suunnittelua ja poliittisia päätöksiä. Vastaavasti pieniä kohteita on mahdollista toteuttaa myös melko lyhyen suunnittelun jälkeen ja toimialojen omista vuosibudjeteista.

Hankkeen suuruudesta riippumatta suunnittelun ja päätösten taustalla vaikuttaa aina monia hyvin erilaisia ja eri tasoisia tekijöitä.

- yhteiskunnassa tapahtuneista muutoksista aiheutuvat tekijät, kuten väestön ikääntyminen, kaupungistuminen ja toisaalta etätyö ja pitäjien elinvoimaisena pitäminen
- liikuntakulttuurin muutoksesta aiheutuvat tekijät kuten suosituissa lajeissa/liikkumisen tavoissa tapahtuneet muutokset ja trendien tunnistaminen
- olosuhteen merkittävyys osana kaupungin strategian toteuttamista, esimerkiksi
- luontoliikunnan vaaliminen
- pitäjien elinvoimaisuus
- Mehtimäen kehittäminen
- olosuhteen merkittävyys kuntalaisten hyvinvoinnille tai kunnan elinvoimalle (tapahtumat, matkailu)
- olosuhteen merkittävyys kunnan liikuntapaikkaverkostolle (sijainti, saavutettavuus) ja sen tasapainoiselle kehittämiselle
- korjaus- tai rakentamiskustannukset

- turvallisuus, esteettömyys ja saavutettavuus kaikille kohderyhmille
- ympäristövaikutukset ja kestävän kehityksen näkökulmat, kuten energiatehokkuus ja ekologisuus

Kaupungin strategian lisäksi liikkumisen ja urheilun olosuhteiden kehittämiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset, kulttuuriset, taloudelliset ja ympäristölliset tekijät, jotka yhdessä ohjaavat suunnittelua, päätöksentekoa ja resurssien kohdentamista.

4.3 Olosuhteiden kehittämisen painopisteet

Tässä suunnitelmassa esitettävät olosuhteiden kehittämisen painopisteet on muodostettu laajan tausta-aineiston, kuntalaisten palautteen, yhteiskunnallisten muutostekijöiden ja Joensuun strategian (2025-2029) avulla. Valinnat tukevat kaupungin elinvoimaa sekä hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden Joensuuta.

Painopisteet ovat luonteeltaan strategisia, ulottuvat eri toimialojen alueelle, eivätkä sisällä mainintoja yksittäisten hankkeiden toteuttamisesta. Kunkin painopisteen alle on koottu joitakin lähivuosien toimenpiteitä, joista osa on vuosille 2025–28 laaditun hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä (HVS). Sekä painopisteitä että toimenpiteitä tarkastellaan säännöllisesti ja täydennetään tarvittaessa.

1. Mehtimäen urheilupuisto on osa elinvoimaista kaikkien Joensuuta

- Suunnitellaan ja toteutetaan Mehtimäelle uusi, eri kohderyhmien tarpeet huomioiva uimahalli
- Tuodaan liikkumisen ja urheilun asiat osaksi Mehtimäen alueen kokonaissuunnittelua
- Lisätään Mehtimäen liikkumisen olosuhteiden saavutettavuutta

2. Reitit ja erilaiset omatoimisen ja arkiliikkumisen olosuhteet kannustavat liikkumaan koko Joensuun alueella

- Mahdollistetaan kaavaratkaisuissa ja investointikohteissa jalankulun ja pyöräilyn lisääminen arjen liikuntamuotoina (HVS)
- Varataan kaavatoissa riittävästi ja monipuolisesti tilaa lähivirkistykseen ja ulkoiluun, puistoille ja leikkipaikoille/ulkokuntoilualueille (HVS)
- Kehitetään omatoimisen ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia kuntalaisten muuttuvat tarpeet huomioiden
- Edistetään luonnon virkistyskäyttöä luontoliikunnan mahdollisuuksia kehittämällä

3. Liikuntaolosuhteiden kehittämisen koordinaatio, tiedolla johtaminen ja viestintä tukevat liikuntamyönteisyyttä ja lisäävät liikettä

- Osallistetaan eri kohderyhmiä liikkumisolosuhteiden kehittämiseen
- Kehitetään korjausvelan hallinnan sekä seurantatiedon hyödyntämisen välineitä
- Lisätään poikkihallinnollista yhteistyötä liikkumisolosuhteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa
- Kehitetään liikkumisolosuhteista kertovan viestinnän saavutettavuutta (HVS)

4. Liikuntaolosuhteiden ekosysteemi kannustaa uudenlaiseen yhteistyöhön

- Lisätään yhteistyötä kunnan, kolmannen ja neljännen sektorin sekä yksityisten toimijoiden välillä olosuhteiden kehittämiseksi
- Edistetään erilaisten suunnittelu-, toteutus- ja rahoitusmallien käyttöä

Edellä esitetyistä painopisteistä johdetaan vuosittain toimenpiteitä, joita seurataan osana talous- ja toimintasuunnitelman toteutumisen arviointia. Toimenpiteet voivat tarkoittaa rakentamis- tai kunnostushankkeita, mutta yhtä lailla esimerkiksi uudelleen linjattua latu-uraa tai uutta osallistamisen tai tiedon keruun käytännettä.

Uusien liikuntaolosuhteiden rakentamisesta tai olemassa olevien olosuhteiden huomattavista korjaustoimenpiteistä päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä. Rakentamis- ja korjausesitykset

tehdään tässä suunnitelmassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti niin, että olosuhteet pysyvät turvallisina ja toimivina, palvelevat kuntalaisten tarpeita mahdollisimman hyvin ja täydentävät jo olemassa olevaa olosuhdeverkostoa. Samoin periaattein tarkastellaan myös mahdollisia olosuhdeverkoston leikkaustarpeita.

Oleellista on, että olosuhteiden kehittämisessä huomioidaan sekä tulevaisuuden tarpeet että taloudelliset resurssit.

5 Seuranta ja mittarit

Liikunnan ja urheilun olosuhteita kehitetään tiedolla johtamisen periaattein laadulliseen ja määrälliseen tietoon perustuen. Päätöksentekoa ja suunnittelua varten kerätään säännöllisesti tietoa esimerkiksi kuntalaisten tarpeista, olosuhteiden käytöstä ja nykytilasta, sekä toimintaympäristön muutoksista. Kerättyä tietoa analysoidaan ja hyödynnetään toimenpiteiden priorisoinnissa ja resurssien kohdentamisessa. Tietoon perustuva arviointi auttaa parantamaan toimenpiteiden vaikuttavuutta ja mahdollistaa myös tavoitteiden toteutumisen seurannan läpinäkyvästi ja systemaattisesti. Tarvittaessa suunnitelmaa on mahdollista myös päivittää paremmin nykytilannetta ja tulevaisuuden tarpeita vastaavaksi.

Joensuussa olosuhteiden käytöstä ja kehittämisestä kertovia, säännöllisesti seurattavia määrällisiä tietoja ovat esim.

- uimahallikäynnit (ml. seniorikortti-, erityisliikuntakortti-, vammaiskorttikäyntien määrä)
- varauskalenterin tiedot (esim. varattujen vuorojen lukumäärä, jäähallin käyttöasteet, Areenan liikuntakäyttövuo- rokaudet)
- kuntosalikäynnit
- olosuhteisiin liittyvät tulo- ja menotiedot (€)
- kiinteistöihin liittyvät seurantatiedot (esim. sähkön ja veden kulutus)
- korjattujen/kunnostettujen olosuhteiden määrä (€)
- jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden lukumäärä kaupungin mittauspisteissä

Vapaassa käytössä olevista olosuhteista epäsuoraa käyttötietoa saadaan mm. roska-astioiden tyhjennys- ja puuvarastojen täydennystarpeiden sekä erilaisten olosuhdekohtaisten kuntalaispalautteiden ja -toiveiden kautta. Uimarantojen, reittien ja latupohjien säännöllisissä tarkastuksissa seurataan olosuhteiden turvallisuutta ja investointitarpeita.

Liikuntaolosuhteiden saavutettavuutta ja käyttäjien tyytyväisyyttä sekä muuta laadullista tietoa kerätään erilaisten kyselyiden, kuulemistilaisuuksien sekä kuntalaisilta saadun palautteen avulla. Käyttäjien kuulemisessa huomiota kiinnitetään osallistumis- ja vaikuttamistapojen moninaisuuteen ja siten erilaisten kohderyhmien mahdollisimman kattavaan tavoittamiseen.

Liikkuva Joensuu -verkoston urheiluseura- ja erilaiset lajitapaamiset sekä urheiluakatemian valmentaja-, urheilija- ja oppilaitoskyselyt toimivat urheiluväen palautteenantokanavina. Edellä esitetyt mittarit ja kuulemisen tavat tuottavat tärkeitä taustatietoa olosuhteiden käytöstä ja kuntalaisten tyytyväisyydestä. Suunnitelmassa esitettyjen painopisteiden seuraamiseksi on asetettu avainmittarit, jotka on koottu taulukkoon 2.

Painopiste	Avainmittarit
1. Mehtimäki on osa elinvoimaista kaikkien Joensuuta	Alueen kehittämistoimenpiteet (lkm, €)
2. Reitit ja erilaiset omatoimisen ja arkiliikkumisen olosuhteet kannustavat liikkumaan koko Joensuun alueella	Luonto- ja omatoimiliikkumisen olosuhteet (lkm, €) Kävijä-/kulkijamäärät Käyttäjätyytyväisyys
3. Liikuntaolosuhteiden kehittämisen koordinaatio, tiedolla johtaminen ja viestintä tukevat liikuntamyönteisyyttä ja lisäävät liikettä	Tiedolla johtamisen menetelmien hyödyntäminen Viestinnän toimenpiteet
4. Liikuntaolosuhteiden ekosysteemi kannustaa uudenlaiseen yhteistyöhön	Yhteistyössä edistettyjen hankkeiden ja hankintojen määrä ja eurot

Taulukko 2. Olosuhteiden kehittämisen painopisteet ja avainmittarit.

Olosuhteiden kehittämisen painopisteiden toteutumista seurataan vuosittain osana liikuntapaikkatyöryhmän toimintaa. Toteuman seurantatiedot viedään kulttuuri- ja liikuntalautakunnalle tiedoksi talousarviokäsittelyssä hyväksytyjen investointihankkeiden koonnin yhteydessä (ks. luku Valmistelu, päätöksenteko ja seuranta).

6 Yhteenveto

Joensuun urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelma 2026–2035 ohjaa kaupungin liikuntaolosuhteiden pitkäjänteistä ja poikkihallinnollista kehittämistä. Suunnitelma perustuu laajaan tausta-aineistoon, kuntalaisten osallistamiseen ja tulevaisuuden tarpeiden ennakointiin. Tavoitteena on rakentaa toimiva ja monipuolinen olosuhdeverkosto, joka aktivoi kaikenikäisiä kuntalaisia liikkumaan sekä parantaa kilpa- ja huippu-urheilun menestysedellytyksiä.

Olosuhteiden kehittämisen taustalla ovat yhteiskunnalliset muutostekijät, kuten väestön ikääntyminen, liikkumattomuuden haasteet, digitalisaatio ja monikulttuuristuminen. Liikkumisen ja urheilun olosuhteita kehitetään käyttäjien tarpeet ja toiveet sekä taloudelliset resurssit huomioiden. Yhteistyötä ja vuoropuhelua lisätään kunnan, kolmannen ja neljännen sektorin sekä yksityisten toimijoiden välillä ja yhteistyössä rakennetaan ekosysteemiä, joka edistää liikkumisen ja urheilun tavoitteita.

UKK-instituutin liikkumissuosittelusten mukaan vain noin kolmannes joensuulaisista ylittää suositeltuun liikunnan määrään. Liikkumiseen houkutteleva elinympäristö kannustaa lisäämään liikuntaa arjessa ja siten ohjaa elinympäristöjen suunnittelua.

Joensuussa on satoja liikunta- ja liikkumispaikkoja, joista suurin osa on täysin tai osittain vapaasti käytettävissä. Kuntalaiset arvostavat erityisesti Mehtimäen liikuntakeskittymää, luontoliikunnan mahdollisuuksia ja pyöräilyinfrastruktuuria. Kehittämistoiveissa korostuvat uimahallien parantaminen, lähiliikuntapaikkojen lisääminen ja saavutettavuuden edistäminen. Eri ikäryhmillä on erilaisia tarpeita

olosuhteiden suhteen, mutta yhteistä on toive matalan kynnyksen ja maksuttomien liikuntamahdollisuuksien lisäämisestä.

Selvitysten ja tausta-aineistojen pohjalta suunnitelmaan on tiivistetty neljä kehittämisen painopistettä: Mehtimäen alueen vahvistaminen, omatoimisen ja arkiliikkumisen olosuhteet, liikuntaolosuhteiden kehittämisen koordinaatio ja viestintä sekä yhteistyöhön kannustava ekosysteemi. Näistä johdetaan vuosittain toimenpiteitä, joiden toteutumista seurataan määrällisin ja laadullisin mittarein. Tiedolla johtaminen, käyttäjäpalautteet ja eri toimijoiden osallistaminen ovat keskeisiä suunnitelman toimeenpanossa.

Olosuhdesuunnitelma on osa Liikkuva Joensuu -ohjelmaa ja toimii työkaluna niin päättäjille, valmistelijoille kuin kuntalaisille. Olosuhdesuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain liikuntapaikkatyöryhmässä, joka ohjaa suunniteltujen toimenpiteiden viemistä käytännön toteutukseen. Suunnitelma toimii perustana liikuntaolosuhteiden kehittämiseksi, joka on investointi koko kaupungin hyvinvointiin ja elinvoimaan.

7 Liitteet

Liite 1. Joensuun liikuntapaikat ja -alueet / syksy 2025

8 Lähdeluettelo

Kirjalliset lähteet

Aarresola Outi, Lämsä Jari & Itkonen Hannu 2022. Urheiluseurat ammattimaistumisen ristiaallokossa. Aluehallintovirasto 2023. Soveltavan liikunnan strategisen suunnittelun työkirja. Eri kuntien liikkumisohjelmat. ISLO. Toimintaa ja tarinoita. Urheiluseura työ- ja toimintaympäristönä ISLO. Tulevaisuuden seura. Seurakehittäjäkoulutuksen skenaariotyöpaja 27.9.2024: aineiston koonti ja analysointi. KIHUn julkaisusarja 87. 2024. Kunnat urheilun tukena. Selvitys keskusurten ja suurten kuntien toimintatavoista tukimuodoista organisoidulle urheilulle.

Joensuun kaupunki

PL 59, 80101 Joensuu | Vaihde 013 267 7111 | Y-tunnus 0242746-2

Liikuntalaki. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2015/390>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2022. Liikuntaraportti. Suomalaisten mitattu liikkuminen, paikallaanolo ja fyysinen kunto 2018–2022.

Smartsport 2020. Askelmerkit olosuhdeloikkaan.

SportEdu – Tulevaisuuden osaamista liikunta-alalle -hanke 2024-2026. Liikunta-alan 2030-luvun osaamistarpeiden ennakointi.

Syväoja Henni. Kuntien liikkumisohjelmat. Selvitys asiakirjoista liikkumisen edistämisen tukena. JAMK 2023

Terveystieteiden tutkimuskeskus. Terve Suomi 2024 -tutkimus.

https://www.thl.fi/tervesuomi_verkkoraportit/kyselyosuus_2024/

UKK-instituutti. Liikkumattomuuden kustannukset Suomessa. 2025.

<https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumattomuuden-kustannukset/liikkumattomuuden-kustannukset-suomessa/>

Valtion liikuntaneuvosto 2023. Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja.

Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2023:17. Valtionhallinto liikunnan ja liikkumisen edistäjänä 2019–2023: opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kyselyt

- Liikunta-aktiivisuuskysely Pohjois-Karjalan kunnille (2025)
- Liikkuva Joensuu -kysely asukkaille / Liikuntapaikat ja -palvelut (2025)
- Liikkuva Joensuu -kysely henkilöstölle / Liikuntapaikat ja -palvelut (2025)
- Mehtimäkikysely (2024)
- Kouluterveyskysely (2024, 2025)
- Urheiluseurakyselyt (2024, 2025)
- Urheiluakatemian kyselyt (2024, 2025)
- Harrastuskysely joensuulaisille kouluille (2025)
- Lasten ja nuorten osallisuuskysely
- Joensuun kuntalaiskysely (2024)
- Kuntien liikuntabrändikysely (2024)
- Joensuun seniorikorttikysely (2023)
- Kuntalaiskysely sateenkaareville
- Luottamushenkilökysely (2025)

Työpajat ja muut verkostotapaamiset

- Pitäjäillat
- Urheiluseuratapaamiset
- Kaupungin eri toimialojen sisäiset kokoukset
- Liikkuva Joensuu -ohjausryhmän kokoukset

Joensuun kaupunki

PL 59, 80101 Joensuu | Vaihde 013 267 7111 | Y-tunnus 0242746-2

Muut tietolähteet

- LIPAS-tietokanta
- TEAviisari-tietokanta
- MOVE-testien tulokset
- Liikuntapaikkojen kulku- ja varausjärjestelmät / Käyttömäärät
- Liikuntapaikkojen kassajärjestelmät / Ostot

Liite 1. Joensuun liikuntapaikat ja -alueet/syksy 2025

SISÄLIIKUNTAPAIKAT 71 kpl

Uimahallit

Rantakylän uimahalli
Virkistysuimala Vesikko

Jäähallit

Mehtimäen kilpajäähalli
Mehtimäen harjoitusjäähalli (2)
Enon jäähalli

Sisäliikukumiskesukset

Sirkkalan liikukumiskeskus

Monitoimihallit

Joensuu Areena

Urheiluhallit

Motonet Areena
Urheilutalo
Rantakylän liikunnan monitoimihalli
Nepenmäen urheiluhalli
Karsikon Urheiluhalli
Enon urheiluhalli
Kiihtelysvaaran liikuntahalli
Hammaslahden urheiluhalli
Reijolan urheiluhalli
Tuupovaaran liikuntahalli
Jalkapallohalli
Curling-halli
Tennis- ja golfhalli

Liikuntasalit

Karhunmäen koulun liikuntasali
Mutalan koulun liikuntasali
Nepenmäen koulun tanssisali
Niittylahden koulun liikuntasali
Noljakan koulun liikuntasali
Pyhäselän koulun liikuntasali
Rekivaaran koulun liikuntasali
Suhmuran koulun liikuntasali
Uimaharjun koulun liikuntasali
Utran koulun liikuntasali
Vesikon aerobic-sali
Väisälänkadun liikuntasali
Marjalan koulun liikuntasali
Sirkkalan liikuntasali
Jäähallin tanssisali

Kuntosalit

Areenan kuntosali
Enon urheiluhallin kuntosali
Hammaslahden koulun kuntosali
Joensuun yhteiskoulun lukion kuntosali
Jäähallin kuntosali
Kiihtelysvaaran liikuntahallin kuntosali
Niittylahden koulun kuntosali
Nepenmäen koulun kuntosali
Noljakan punttisali
Enon seniorisali
Pyhäselän koulun kuntosali
Rantakylän uimahallin kuntosali

Reijolan koulun kuntosali
Reijolan yhteisötalon kuntosali
Tuupovaaran liikuntahallin kuntosali
Uimaharjun kuntosali
Urheilutalon punttisali
Vesikon kuntosali
Paavontien punttisali
Jäähallin juoksusuora ja nostopaikat

Telinesalit/-paikat, painisalit ja tatamit

Sirkkalan telinesali
Urheilutalon telinesali
Rantakylän liikunnan monitoimihallin telinevoimistelutila
Nepenmäen koulun telinevoimistelutila
Urheilutalon tatamit (5)
Tulliportin painisali

Muut sisäliikuntatilat

Joensuu Areenan kiipeilyseinä
Joensuu Areenan YU heittopaikka
Miekkailun harjoitusalue (jäähalli)
Noljakan ampuma- ja jousiammuntarata
Utran ampumarata

KENTÄT JA ULKOLIIKUNTA-ALUEET 376 kpl

Pallokentät

Alavin kenttä
Enon kenttä
Erkinpellon kenttä
Hammaslahden kenttä
Heinävaaran kenttä
Iksenvaaran kenttä
Kanervalan kenttä
Karsikon kenttä
Kiihtelysvaaran koulun kentä
Kiihtelysvaaran urheilukenttä
Kissamäen kenttä
Koivuniemen kenttä
Koveron kenttä
Kytötien kenttä
Louhelan kenttä
Louhiojan kenttä
Marjalan kenttä
Matarakadun kenttä
Mutalan kenttä
Niittylahden kenttä
Nivan kenttä
Noljakan koulun kenttä
Pataluodon kenttä
Pekkalan kenttä
Rantakylän koulun kenttä
Rasikummun kenttä
Reijolan kenttä
Rekivaaran kenttä
Suhmuran kenttä
Särkivaaran kenttä

Tuupovaaran urheilukenttä
Törönpuron kenttä
Uimaharjun kenttä
Utran kenttä

Tekonurmikentät

Karhunmäen hiekkatekonurmi
Koillispuiston tekonurmi
Mehtimäen hiekkatekonurmi
Mehtimäen tekonurmi
Niinivaaran hiekkatekonurmi
Tapionkadun hiekkatekonurmi

Nurmikentät

Ahdinpuiston nurmialue
Enon luonnonnurmi
Hammaslahden nurmikenttä
Keskuskentän luonnonnurmi

Yleisurheilukentät

Enon urheilukenttä
Hammaslahden urheilukenttä
Keskusurheilukenttä
Kiihtelysvaaran urheilukenttä
Tuupovaaran urheilukenttä
Uimaharjun urheilukenttä

Ulkotenniskentät

Enon tenniskenttä
Hammaslahden tenniskenttä
Kiihtelysvaaran tenniskenttä
Mehtimäen tenniskentät (6)
Niinivaaran tenniskenttä
Rantakylän tenniskentät (4)
Reijolan tenniskentät (2)
Tuupovaaran kk tenniskenttä
Tuupovaaran tenniskentät (2)
Uimaharjun tenniskentät (3)

Beach volley -kentät

Aavarannan uimaranta
Ahvenisen uimaranta
Ketsun kenttä
Heinävaaran koulun piha
Koivuniemen uimaranta
Linnunlahden uimaranta (2)
Marjalan uimaranta
Mehtimäki (4)
Niittylahden uimaranta
Reijolan uimaranta
Suhmuran koulun piha
Tuupovaaran kirkonkylä
Vehkalahden uimaranta
Vehkapuron uimaranta

Ulkolentopallokentät

Karsikko
Koivuniemi
Pataluoto

Liite 1. Joensuun liikuntapaikat ja -alueet/syksy 2025

Luistinradat

Alavi
Hammaslahti
Heinävaara
liksenvaara
Karhunmäki
Karsikko
Kiihtelysvaara
Lauhela
Marjala
Matarakatu
Mutala
Niinivaara
Niittylahti
Niva
Noljakka
Pataluoto
Rasikumpu
Reijola
Rekivaara
Suhmura
Särkivaara
Uimaharju
Utra

Jääkiekkokaukalot

Alavi
Hammaslahti
Heinävaara
Kiihtelysvaara
Lauhela (2)
Lauhioja
Niinivaara
Rantakylä (2)
Reijola
Särkivaara
Tuupovaara
Uimaharju

Koulun pihat ja monitoimialueet

Noljakan koulu
Marjalan koulu
Itä-Suomen koulu
Lyseon peruskoulu
Mutalan koulu
Rantakylän normaalikoulu
Pataluodon koulu
Utran koulu
Nepen koulu
Karsikon koulu
Pielisjoen koulu / Sirkkala
Karhunmäen koulu
liksenvaaran koulu
Reijolan koulu
Niittylahden koulu
Hammaslahden koulu
Suhmuran koulu
Pyhäselän yläkoulu
Rekivaaran koulu
Tuupovaaran koulu
Kiihtelysvaaran koulu
Heinävaaran koulu

Enon koulu
Uimaharjun koulu
Lauhiojan koulu
Tulliportinkoulu
Länsikadun koulu
Niittylahden opisto
Päiväkodin pihat (53)
Leikkipaikat (100)

Ulkokuntoilualueet

Mehtimäen ulkokuntosali
Mutalan ulkokuntoilualue
Utran ulkokuntoilualue
Kervilänkujan ulkokuntoilualue
Marjalan ulkokuntoilualue
Mintunpuiston ulkokuntoilualue
Karhunmäen ulkokuntoilualue
Pyhäselän koulun ulkokuntoilualue
Lykynlampi
Repokallio
Reijolan ulkokuntoilualue
Nepenmäki
Noljakka
Koiliipuiston ulkokuntoilualue
Karsikon ulkokuntoilualue (Luovin piha)
Penttilän ulkokuntoilualue
(ammattiopiston piha)

Kuntoportaat

Penttilän portaat
Lykynlammen vanhan hyppyrimäen ja
saunan portaat (2)
Laulurinteen portaat (katsomo)
Uimaharjun kuntoportaat
Enon kuntoportaat
Rauanvaaran hyppyrimäen portaat
Hammaslahden treeniportaat
Reijolan Mulonmäen portaat

Frisbeegolf-radat

Hammaslahti
Karsikko
Koivuniemen puisto
Lykynlampi
Niittylahti
Uimaharju
Utra
Noljakka
Kiihtelysvaara
Eno
Tuupovaara

Mobo-suunnistusradat

Eno Aaronmäki
Karhunmäki
Linnunlahti
Noljakka
Ollilanpuisto
Utra

Skeitti-/skuuttialueet ja pumptrackit

Mehtimäki
Noljakka
Penttilä (pumptrack)
Naskalin puiston pumptrack
(siirrettävä)
Siirrettävä pumptrack

Hiihdon harjoittelualueet

Lykynlampi
Noljakan valaistu
Utra
Nepenmäki
Niinivaara
Kanervala
Laulurinne

Muut

Lyseon peruskoulun pihan
koripallokenttä
Mehtimäen ulkokoripallokenttä
Mehtimäen moukarin
harjoitusheittopaikka
Vehkapuron YU heittopaikka
Mehtimäen trampapuisto
Rauanvaaran hyppyrimäki
Ylämyllyn moottorirata
Pilkon golf-kenttä

REITIT JA LADUT 585 km

Luontopolut 49 km

Elovaaran luontopolut
Helvetinportin polku
Hiidenvaaran luontopolku
Kalliojärven kierros
Kuhasalons luontopolut
Lastujärven luontopolku
Lykynlammen luontopolku
Myllypolku
Noljakan polut
Noljakan luontopolku (Höytiäisen
suisto)
Oskolan luontopolku
Pamilonkosken luontopolku
Rauanvaaran polku
Repokallion luontopolku
Timo-Hilipan ansapolku
Vekaruksen luontopolku
Varaslammien polku

Retkeilyreitit 217 km

Ala-Koitaisten retkeilyreitti
Harpatin polku
Jaama Trail
Kaltimon kierto
Oravantaival
Paimenpojan polku
Harjupolut
Lykynpolut
Herajärven kierros (osa)

Liite 1. Joensuun liikuntapaikat ja -alueet/syky 2025

Valaistut kuntoradat/ladut 67 km

Alavin kuntorata
Enon kirkonkylän kuntorata
Hammaslahden kuntorata
Heinävaaran kuntorata
Hoilolan kuntorata
Kanervalan kuntorata
Karsikon kuntorata
Kiihtelysvaaran kuntorata
Koveron kuntorata
Linnunlahden kuntorata
Lykynlammen kuntorata
Marjalansaaren ulkoilureitti
Noljakan kuntorata
Rantakylän kuntorata
Rasikummun kuntorata
Reijolan kuntorata
Repokallion kuntorata
Suhmuran kuntorata
Tuupovaaran kuntorata
Uimaharjun kuntorata
Utra-Rantakylä ulkoilureitti
Vallisärkän kuntorata

Muut ladut 170 km

Harpatin latu 1,5 km
Harpatin latu 5 km
Harpatin latu 7 km
Harpatin latu 9 km
Vallisärkän latu 2 km
Vallisärkän latu 3 km
Vallisärkän latu 5 km
Repokallio - Nepenmäki latu
Repokallio - Niinivaara latu
Aavaranta - Linnunlahti latu
Hammaslahti - Suhmura latu
Niittylahden kylälätkä
Niittylahdenopiston latu
Rekivaaran koulun latu
Tuupovaaran latu
Ikosenvaara latu
Ikosenvaara - Laavu latu
Ikosenvaarat latu, osa 1
Ikosenvaarat latu, osa 2
Ikosenvaarat latu, osa 3
Linnunlahti - Noljakka 2,7 km
Lykynlampi latu 1 km
Lykynlampi latu 2 km
Lykynlampi latu 3 km
Lykynlampi kuntolatu 4 km
Lykynlampi kuntolatu 8,5 km
Lykynlampi-Noljakka 6 km
Lykynlampi-Pärnävaara yhdyslatu 2,8 km
Nepenmäen lenkin latu
Repokallio - Iksenvaara latu
Repokallio - Karsikko latu
Repokallio - Kissamäki latu
Ikosenvaarat välilätkä, osa
Ollinsuon latu
Suhmura - Niittylahti latu
Vehkapuron kuntoradan latu

Harjun lenkki - Lehmonharju latu
Harjun lenkki - Lehmonharju latu
Rantakylän pururata - Utran koulu latu
Rantakylä - Utranharju latu
Heinäahon latu
Kankaalan lenkin latu
Tuupovaaran koulun lenkin latu
Tuupovaaran kuntoladut
Tuupovaara mäetön latu

Jääladut 71 km

Aavaranta-Poiju jäälatu
Koivuniemi - Hopeasaari jäälatu
Koivuniemi - Pyhäsaari jäälatu
Koivuniemi - Vehkalahti jäälatu
Linnunlahti - Aavaranta jäälatu
Linnunlahti - Poiju jäälatu
Niittylahti - Ahosaari jäälatu
Niittylahti - Hopeasaari jäälatu
Niittylahti - Pyhäsaari jäälatu
Niva - Ahosaari jäälatu
Pyhäsaari - Poiju jäälatu
Reijola - Hopeasaari jäälatu
Vehkalahti - Poiju jäälatu
Hoilola - Öllölä perinteinen jäälatu
Koveron lastujärven jäälatu

Talvipolut 10 km

Lykynlampi
Laulurinne
Linnunlahti – Aavaranta (jäällä)

UIMARANNAT SEKÄ ULKOILU- JA TULIPAIKAT 107 kpl

Uimarannat

Aavarannan uimaranta
Ahvenisen uimaranta
Ahvenlammen uimaranta
Enon/Kaltimonkosken uimaranta
Hammaslahden uimaranta
Hietajärven uimaranta
Hiirenniemen uimaranta
Honkalahden uimaranta
Honkaniemen uimaranta
Ilosaaren uimaranta
Jukajärven uimaranta
Kaatiojärven uimaranta
Karsikon uimaranta
Koivuniemen uimaranta
Koveron uimaranta
Liiterniemen uimaranta
Linnunlahden uimaranta
Loitimonsaaren uimaranta
Louhiojan uimaranta
Marjalan uimaranta
Naurisjoen uimaranta
Niiralanniemen uimaranta
Niittylahden uimaranta
Nivan uimaranta
Rauanjärven uimaranta
Reijolan uimaranta

Saarenkylän uimaranta
Tanikan uimaranta
Uimaharjun (Laiskan) uimaranta
Ukkolan uimaranta
Utran uimaranta
Vehkalahtien uimaranta
Ylisen uimaranta
Öllölän uimaranta

Esteettömät reitit ja alueet

Ilosaaren esteetön reitti ja uimaranta (0,4 km)
Pamilonkosken esteetön alue ja reitti
Vekaruksen esteetön alue ja reitti (0,2 km)
Lykynlammen esteetön reitti ja laavualue (1,4 km)
Noljakan polkujen esteetön reitti ja tulipaikka (2,1 km)
Kuhasalonsaaren esteetön luontopolku ja tulipaikat (2,2 km)
Utran saarten ulkoilualue (2 km)
Koskenniskan esteetön reitti ja laavualue
Oskolankosken esteetön laavualue
Elovaaran esteetön avokota-alue

Ulkoilualueet

Utran saarten ulkoilualue
Vekaruksen ulkoilualue
Kuhasalonsaari

Melontareitit

Jänisjoen melontareitti (kaksi haaraa)
Lotokka-Nivanjoen melontareitti

Tulipaikat

Ahvenlammen nuotiopaikka
Elovaaran esteetön avokota
Elovaaran luontopolun laavu
Eteläpään laavu
Heinävaaran koulun laavu
Hepolammin laavu
Iivon laavu
Iso Valkealammin laavu
Joutenlammin laavu
Kalettoman lammin laavu
Kalliojärven laavu
Kalliokosken laavu
Karhunmäen laavu
Keskijärven laavu
Koskenniskan esteetön kota
Koskenniskan laavu
Kuikkalammin laavu
Kuusamonkosken laavu
Kuusamonpyörteen laavu
Kärjäniemen nuotiopaikka
Lammassaaren kota
Liiterniemen nuotiopaikka
Loiran laavu
Loitimonsaaren nuotiopaikka
Luutalahden nuotiopaikka

Liite 1. Joensuun liikuntapaikat ja -alueet/syksy 2025

Lykynlammen kaksoislaavu
Länkisaaren laavu
Metsälammen laavu
Myllykosken laavu
Niiralanniemen laavu/grillikatos
Noljakan polkujen tulipaikka
Oskolankosken laavu
Pamilonkosken esteetön avokota
Peltokosken laavu
Pitkäkosken laavu
Pitkänniemen nuotiopaikka
Purnukorven laavu
Riuttalammen laavu
Röksän laavu
Sierasuon laavu
Suopellon laavu
Suppuralammen laavu
Tanikan uimarannan nuotiopaikka
Utranharjun laavu
Vatasuon laavu
Vekaruksen esteetön kota
Vekaruksen varaustupa
Vihtakosken nuotiopaikka
Ylä-Peltokosken laavu
Utransaaren tulipaikat
Kuhasalons tulipaikat